

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania E.Z.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w [...] o wysokość świadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 sierpnia 2017 r.,
zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 marca 2017 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 maja 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w [...] odmówił ubezpieczonej E.Z. ponownego ustalenia wysokości emerytury pobieranej przez wnioskodawczynię od dnia 1 listopada 2003 r.

Sądu Apelacyjnego w [...] wyrokiem z dnia 19 lipca 2016 r. oddalił apelację ubezpieczonej od wyroku Sądu pierwszej instancji, którym oddalono jej odwołanie od powyższej decyzji.

Wyrok ten ubezpieczona zaskarżyła skargą kasacyjną. W wykonaniu wezwania do uzupełnienia braków formalnych skargi, pełnomocnik skarżącej w piśmie z 23 stycznia 2017 r. podał, że wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 16.092 zł oraz wyjaśnił, jak obliczył tę wartość. Sąd Apelacyjny postanowił

sprawdzić podaną wartość przedmiotu zaskarżenia i zobowiązał pełnomocnika ubezpieczonej do określenia postulowanego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia, który, w ocenie skarżącej, powinien zostać przyjęty do ponownego obliczenia jej emerytury w miejsce dotychczasowego wskaźnika wynoszącego 118,40%. Pismem procesowym z 22 lutego 2017 r. pełnomocnik ubezpieczonej podał, że postulowany wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury - obliczony od zarobków wnioskodawczyni za sporny okres w kwocie 4.272 zł - wynosi minimum 208,69%, lecz w rzeczywistości powinien być on wyższy, gdyż odwołująca się w spornym okresie zarabiała od 4.272 zł do 5.719 zł. Zarządzeniem z 2 marca 2017 r. zwrócono się do organu rentowego o przedstawienie hipotetycznej wysokości emerytury ubezpieczonej na dzień 1 kwietnia 2014 r., obliczonej z zastosowaniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 208,69% w miejsce dotychczasowego, tj. 118,40%. Organ rentowy pismem z 15 marca 2017 r. poinformował, że przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia 208,69%, hipotetyczna wysokość emerytury ubezpieczonej wynosiłaby na dzień 1 kwietnia 2014 r. kwotę 2.211,87 zł.

Postanowieniem z dnia 27 marca 2017 r. Sąd Apelacyjny ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie na kwotę 8.003 zł. W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, że istota sprawy sprowadzała się do ustalenia (odtworzenia) wysokości wynagrodzeń ubezpieczonej osiągniętych w okresie jej zatrudnienia od 17 stycznia 1963 r. do 19 września 1978 r. Za powyższy okres ubezpieczona wykazała wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej wysokość wynagrodzeń z lat 1963 - 1966 r., zaś na podstawie zaświadczenia pracodawcy - wysokość wynagrodzenia od 1 kwietnia 1977 r. do 31 marca 1978 r. Z akt rentowych wynika, że do obliczenia podstawy wymiaru emerytury w 2003 r. przyjęta została podstawa wymiaru pobieranej od 1978 r. renty z tytułu niezdolności do pracy, obliczona od podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z okresu 12 miesięcy (od 1 kwietnia 1977 r. do 31 marca 1978 r.) i z zastosowaniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 118,40%. Odwołanie ubezpieczonej zostało oddalone z uwagi na ustalenie, że dotychczasowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury jest wyższy od nowego wskaźnika wyliczonego od

podstawy wymiaru składek z okresu 20 lat kalendarzowych (1944, 1945, 1949, 1962 - 1978), wynoszącego 61,21%, który został obliczony po uprzednim odtworzeniu hipotetycznych wynagrodzeń z okresu od 1 stycznia 1967 r. do 31 marca 1977 r. na podstawie danych płacowych zawartych w aktach osobowych ubezpieczonej. W skardze kasacyjnej ubezpieczona wskazała, że wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie wynosi 16.092 zł i jest to dwunastokrotność różnicy między wysokością postulowanej emerytury w kwocie 3.102 zł a otrzymanym świadczeniem w kwocie 1.761 zł. Przedstawiając sposób obliczenia dochodzonej wysokości emerytury, pełnomocnik skarżącej wskazał, że „najwyższe zarobki, które uwzględnił organ rentowy, wynoszą około 2.425 zł miesięcznie, a obecnie otrzymywana emerytura wynosi 1.761 zł miesięcznie. Biorąc pod uwagę najniższy zarobek ze spornego okresu, tj. 4.272 zł, świadczenie emerytalne, które mogłaby otrzymywać odwołująca się, wynosi 3.102 zł.”. Zdaniem pełnomocnika ubezpieczonej, wynika to stąd, że skoro najwyższa, przyjęta przez organ rentowy podstawa wymiaru świadczenia wynosząca 2.425 zł uprawnia do otrzymywanej obecnie emerytury w wysokości 1.761 zł, to przyjmując zarobek rzędu 4.272 zł, skarżąca powinna otrzymywać emeryturę w kwocie 3.102 zł ($4.272 / 2.425 \times 1.761 = 3.102$ zł). Do wyliczenia tej stosunkowej kwoty zostały wzięte pod uwagę najwyższe zarobki ubezpieczonej uwzględnione przez organ rentowy oraz najniższe zarobki z okresu, który nie został uwzględniony.

W ocenie Sądu, przyjmując wyliczenia organu rentowego zawarte w piśmie z 15 marca 2017 r. za prawidłowe należało stwierdzić, że zgodnie z art. 22 k.p.c. wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie wynosi 8.003 zł, czyli dwunastokrotność różnicy między wskazaną kwotą hipotetycznej emerytury i wysokością pobieranego świadczenia w kwocie 1.545 zł (bez dodatku pielęgnacyjnego), wskazaną w decyzji waloryzacyjnej z 2014 r. Zaskarżonym postanowieniem z dnia 28 marca 2017 r. Sąd Apelacyjny odrzucił więc skargę kasacyjną E.Z. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny zauważył, że art. 398² § 1 k.p.c. wskazuje na uprawnienie strony do złożenia skargi kasacyjnej bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia wyłącznie w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Nie budzi żadnych

wątpliwości, że na gruncie niniejszej sprawy nie mamy do czynienia z żadną ze wskazanych wyżej spraw. Sprawa ma bowiem charakter sporu o wysokość świadczenia. Wartość przedmiotu zaskarżenia określona przez wnoszącego skargę z naruszeniem reguł wynikających z art. 19 - 24 k.p.c. nie jest wiążąca dla oceny dopuszczalności skargi i z mocy art. 25 § 1 k.p.c. podlega sprawdzeniu zarówno przez sąd drugiej instancji, jak i Sąd Najwyższy. Opierając się na aktach niniejszej sprawy oraz aktach organu rentowego, Sąd Apelacyjny dokonał zatem weryfikacji błędnego sposobu wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia przez pełnomocnika ubezpieczonej i ustalił we własnym zakresie, że prawidłowa wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 10.000 zł, co uzasadniło odrzucenie skargi.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez ubezpieczoną zażaleniem. Na podstawie art. 380 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 398²¹ k.p.c. załaga się wniosła o ponowne rozpoznanie postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 27 marca 2017 r. w przedmiocie ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie przepisów postępowania: 1/ art. 25 § k.p.c. w związku z art. 22 k.p.c. w związku z art. 368 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., przez błędną wykładnię skutkującą uznaniem, że jest możliwe dochodzenie prowadzone w ramach postępowania sprawdzającego mającego na celu ustalenie wartości przedmiotu zaskarżenia, które prowadzi do ustalenia okoliczności, które są przedmiotem sporu i które powinny być ustalone przy pomocy biegłych w toku prowadzonego postępowania; 2/ błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na niewłaściwym ustaleniu wartości potencjalnej emerytury bez uwzględnienia okoliczności, że w przypadku, gdyby postulowany wskaźnik uległ wzrostowi, to kwota bazowa do przeliczenia emerytury powinna zostać ustalona według wartości obowiązującej w dacie wniosku, a nadto nie zostały uwzględnione postulowane przez ubezpieczoną zarobki osiągnięte w poszczególnych latach wskazywanych w toku postępowania; 3/ art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c., polegającego na skorzystaniu - w celu ustalenia okoliczności faktycznych dotyczących ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia - z pomocy organu, który jest stroną postępowania, w miejsce skorzystania z opinii biegłego, mimo że ustalenia w tym zakresie wymagały wiadomości specjalnych.

Ubezpieczona wniosła o uchylenie postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 marca 2017 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej i nadanie skardze dalszego biegu oraz o zasądzenie na rzecz ubezpieczonej kosztów postępowania zażaleniowego, w tym również kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Żaląca się podtrzymała swoje stanowisko w przedmiocie wartości przedmiotu zaskarżenia w ramach złożonej w niniejszej sprawie skargi kasacyjnej, które zostało szczegółowo opisane w piśmie z dnia 23 stycznia 2017 r. Wskazała, że wartość przedmiotu zaskarżenia została określona przez skarżącą zgodnie z wytycznymi zawartymi w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2012 r., III UZP 3/12, jako dwunastokrotność różnicy między wysokością pobieranego przez skarżącą świadczenia miesięcznego a wysokością świadczenia postulowanego. Zaznaczyła, że wysokość świadczenia, jakie będzie się należało skarżącej, może być ustalona tylko i wyłącznie w wyroku sądowym, po przeprowadzeniu przez Sąd postępowania dowodowego i dokonaniu na jego podstawie właściwych ustaleń faktycznych. Na chwilę obecną jedyny możliwy punkt odniesienia dla oceny wartości przedmiotu zaskarżenia to postulowana wysokość należnego skarżącej świadczenia. W ocenie skarżącej, nie sposób zgodzić się z zastosowanym przez Sąd Apelacyjny sposobem ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia, polegającym na oparciu się na pisemnej informacji organu rentowego z 15 marca 2017 r., gdyż pismo to w zasadzie zawiera rozstrzygnięcie co do istoty sprawy, przy czym zostało ono wydane przez stronę postępowania, a więc we własnej sprawie, w postępowaniu wpadkowym, w trybie niepozwalającym na poddanie pełni merytorycznej kontroli zawartej tam informacji. Ponadto podana w tym piśmie wartość została określona jako wartość minimalna. Tymczasem postępowanie w przedmiocie sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia, jako postępowanie wpadkowe, powinno ograniczać się do sprawdzenia zasadności zastosowanej konstrukcji budowania wartości przedmiotu zaskarżenia, a nie prowadzić do wiążących rozstrzygnięć co do ocennych okoliczności składających się pośrednio na istotę sprawy, które powinny być ustalane w toku postępowania właściwego, przy zachowaniu obowiązujących tam standardów w zakresie gromadzenia i oceny materiału dowodowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Analizę prawidłowości zaskarżonego postanowienia rozpocząć wypada od przypomnienia, że sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych (czyli zgodnie z art. 476 § 2 i 3 k.p.c., sprawy z odwołań od decyzji organów rentowych dotyczących między innymi emerytur i rent oraz sprawy wszczęte na skutek niewydania przez te organy decyzji) są w świetle art. 1 k.p.c. sprawami cywilnymi w znaczeniu formalnym, w których postępowanie sądowe normowane jest przepisami tego aktu. Ich szczególny charakter uwzględniony został przez ustawodawcę w przepisach Księgi pierwszej Tytułu VII Działu III k.p.c., regulujących postępowanie odrębne w tej kategorii spraw i poza wynikającymi z tych unormowań odrębnościami, do spraw tych mają zastosowanie pozostałe przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, w tym przepisy dotyczące instytucji skargi kasacyjnej.

W myśl art. 398² § 1 k.p.c., skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sporach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Zatem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w której spór toczy się o wysokość emerytury, a nie o ustalenie prawa do tego świadczenia, skarga kasacyjna jest dopuszczalna tylko wówczas, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia jest co najmniej równa kwocie 10.000 zł określonej w art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2001 r., II UZ 13/01, OSNP 2003 nr 2, poz. 47; z dnia 17 lutego 2009 r., I UZ 36/08, OSNP 2010 nr 19 - 20, poz. 250; z dnia 10 listopada 2010 r., II UZ 30/10, LEX nr 707896; z dnia 3 marca 2011 r., II UZ 5/11, LEX nr 846582 i z dnia 21 czerwca 2011 r., III UZ 12/11, LEX nr 966827).

W sporach sądowych o wysokość powtarzających się świadczeń z ubezpieczenia społecznego wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi obliczona za okres jednego roku, stosownie do wskazań zawartych w art. 22 k.p.c., różnica między hipotetyczną kwotą emerytury, jaką skarżący otrzymywałby, gdyby jego

żądanie ustalenia wysokości świadczenia zostało uwzględnione, a emeryturą w kwocie faktycznie pobieranej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 1997 r., II UKN 40/96, OSNAPiUS 1997 nr 16, poz. 301; z dnia 18 października 2000 r., II UZ 123/00, OSNAPiUS 2002 nr 15, poz. 370; z dnia 21 lipca 2003 r., II UZ 45/03, OSNP 2004 nr 11, poz. 200; z dnia 23 listopada 2007 r., II UZ 30/07, OSNP 2009 nr 3 - 4, poz. 54 i z dnia 2 października 2009 r., II UZ 30/09, LEX nr 583822). Sposób ustalania wartości przedmiotu sporu (zaskarżenia) w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w których spór dotyczy wysokości świadczenia powtarzającego się, został szczegółowo wyjaśniony w orzecznictwie, zwłaszcza w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2012 r., III UZP 3/12 (OSNP 2013 nr 9 - 10, poz. 112; PiZS 2014 nr 10, s. 36, z glosą E. Pietrzak), w której przyjęto, że wartość przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, której przedmiotem jest zmiana wysokości świadczenia powtarzającego się (w tym emerytury) podlega ustaleniu na podstawie art. 22 k.p.c. - w odniesieniu do świadczeń przyszłych, a w odniesieniu do świadczeń zaległych - na podstawie art. 19 § 1 k.p.c., przy czym w razie dochodzenia świadczeń przyszłych i zaległych stosuje się art. 21 k.p.c. Wykładnia zaprezentowana w tej uchwale była konsekwentnie podtrzymywana w późniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego (por. postanowienia z dnia 29 stycznia 2014 r., II UZ 67/13, LEX nr 1573832 i z dnia 11 grudnia 2014 r., I UZ 23/14, LEX nr 1604625).

Warto nadmienić, że z mocy art. 398⁴ § 3 k.p.c. skarga kasacyjna - poza innymi wymaganiami, jakie stawiane są przez ustawodawcę pismom procesowym - powinna zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia, a Sąd Najwyższy nie jest władny ani zwolnić wnioskodawcy z tego obowiązku, ani też dopuścić skargę kasacyjną o wartości zaskarżenia niższej, niż tego wymaga przepis prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2001 r., II UKN 706/00, OSNAPiUS 2002 nr 24, poz. 609; z dnia 25 czerwca 2002 r., II UZ 39/02, OSNP - wkładka 2003 nr 1, poz. 9; z dnia 21 kwietnia 2005 r., I UZ 76/04, OSNP 2006 nr 3 - 4, poz. 66; z dnia 18 stycznia 2006 r., II UZ 74/05, OSNP 2007 nr 7 - 8, poz. 116). Trzeba pamiętać, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, obwarowanym licznymi wymaganiami formalnymi i

merytorycznymi, decydującymi o dopuszczalności tego środka prawnego i możliwości przyjęcia go do rozpoznania. Stąd też ustawodawca przypisał prawo sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej profesjonalnym pełnomocnikom, ustanawiając w art. 87¹ k.p.c. przymus adwokacko - radcowski do zastępowania stron w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Racjonalny prawodawca tak zaś określił przesłanki formalne dopuszczalności skargi kasacyjnej, że ich spełnienie nie jest niemożliwe dla profesjonalnego pełnomocnika. Dopełnienie tego obowiązku powinno nastąpić najpóźniej w piśmie procesowym złożonym przez pełnomocnika strony skarżącej na wezwanie sądu drugiej instancji do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej. Uczynienie zadość temu obowiązkowi polega zaś na wskazaniu wartości przedmiotu zaskarżenia oraz podaniu podstawy i sposobu jej wyliczenia. Nie jest wykonaniem owego zobowiązania pozorne przedstawienie podstaw i sposobu wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego, dokonane w oderwaniu od obiektywnych kryteriów (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 1999 r., I PKN 6/99, niepublikowane; z dnia 13 maja 2005 r., II UZ 25/05, OSNP 2005 nr 23, poz. 383; z dnia 27 lutego 2007 r., II UZ 67/06, niepublikowane; z dnia 6 kwietnia 2007 r., II PZ 12/07, OSNP 2008 nr 11 - 12, poz. 169; z dnia 13 października 2009 r., II UK 234/08, LEX nr 553692).

W orzecznictwie sądowym wielokrotnie zwracano uwagę, że wartość przedmiotu zaskarżenia określona przez stronę wnoszącą skargę kasacyjną z naruszeniem reguł wynikających z art. 19 - 24 k.p.c., nie jest wiążąca dla oceny dopuszczalności skargi i podlega sprawdzeniu zarówno przez sąd drugiej instancji, jak i sąd kasacyjny, nawet jeśli wartość ta nie była kwestionowana we wcześniejszych fazach postępowania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 r., II UZ 1/08, LEX nr 794944; z dnia 10 listopada 2009 r., II PZ 13/09, LEX nr 574535; z dnia 14 stycznia 2011 r., II UZ 35/10, LEX nr 786800; z dnia 20 stycznia 2011 r., II UZ 39/10, LEX nr 786804; z dnia 3 marca 2011 r., II UZ 6/11, LEX nr 846583; z dnia 4 kwietnia 2011 r., I UZ 8/11, OSNP 2012 nr 11 - 12, poz. 148; z dnia 18 stycznia 2012 r., II PZ 38/11, LEX nr 1130381; z dnia 19 lutego 2014 r., II UZ 74/13, OSNP 2015 nr 7, poz. 104; z dnia 18 listopada 2014 r., II UZ 48/14, LEX nr 1565768 i z dnia 7 czerwca 2016 r., I PZ 7/16, LEX nr 2089843).

Wracając na grunt niniejszej sprawy wypada przypomnieć, że wnosząc odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczona E. Ż. domagała się zmiany decyzji i ponownego obliczenia emerytury odwołującej się przez ustalenie na nowo podstawy wymiaru świadczenia z zastosowaniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru obliczonego z uwzględnieniem zarobków wnioskodawczyni z okresu od 17 stycznia 1963 r. do 19 września 1978 r., w miejsce przyjętej do obliczenia emerytury podstawy wymiaru pobieranej wcześniej renty z tytułu niezdolności do pracy, ustalonej z zastosowaniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia 118,40%, obliczonego od zarobków z okresu 12 miesięcy od 1 kwietnia 1977 r. do 31 marca 1978 r. Wnosząc skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji, pełnomocnik ubezpieczonej na wezwanie Sądu przedstawił wyliczenie wartości przedmiotu zaskarżenia (16.092 zł), proponując ustalenie nowej podstawy wymiaru emerytury według najniższych zarobków wnioskodawczyni ze spornego okresu, tj. 4.272 zł, następnie doprecyzowując swoje wyliczenia przez podanie określonego od tych zarobków postulowanego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia wynoszącego 208,69%. Skoro pełnomocnik ubezpieczonej przedstawił niemającą oparcia w przepisach prawa ubezpieczeń społecznych metodę ustalenia potencjalnej wysokości emerytury odwołującej się jako punktu odniesienia dla wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego, Sąd Apelacyjny zobowiązany był sprawdzić tę wartość, mając przy tym możliwość wyboru metody dokonania owego sprawdzenia, także przez zobowiązanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do sporządzenia decyzji symulacyjnej. Kontrola prawidłowości wskazanego przez stronę sposobu ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia nie mogła jednak odbiegać od realiów niniejszego sporu. To ubezpieczona inicjując proces sądowy określiła jego przedmiot i do niej należało oznaczenie wartości przedmiotu sporu, a w dalszej kolejności - wartości przedmiotu zaskarżenia. Sądowa weryfikacja przedstawionych przez stronę wyliczeń w tym zakresie nie mogła sprowadzać się do merytorycznej oceny dochodzonych roszczeń. W sytuacji, gdy przedmiotem decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołania od niej było przeliczenie emerytury ubezpieczonej przy uwzględnieniu zarobków odwołującej się z lat 1963 - 1978, to zlecając organowi rentowemu dokonanie symulacji wysokości spornego

świadczenia Sąd Apelacyjny powinien był uwzględnić i uwzględnił ten fakt, odpowiednio redagując tezę zarządzenia adresowanego do Zakładu. Sąd Apelacyjny zobowiązał zatem organ rentowy do przedstawienia wyliczenia hipotetycznej emerytury wnioskodawczynie z zastosowaniem podanego przez skarżącą wskaźnika podstawy wymiaru świadczenia ustalonego od zarobków osiągniętych przez nią w spornym okresie i po zestawieniu hipotetycznej emerytury z emeryturą pobieraną przez odwołującą się - ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 8.003 zł, a więc niższą od kwoty decydującej o dopuszczalności skargi kasacyjnej. Wbrew twierdzeniom żalącej się, organ rentowy nie rozstrzygał o okolicznościach stanowiących istotę niniejszego sporu, lecz wykonując zarządzenie Sądu wyliczył hipotetyczną emeryturę ubezpieczonej zgodnie z podanymi przez pełnomocnika ubezpieczonej i przyjętymi przez Sąd założeniami co do wysokości zarobków skarżącej i ustalonego od nich wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia. Jednakże w sytuacji, gdy pełnomocnik skarżącej pierwotnie proponował ustalenie wysokości podstawy emerytury ubezpieczonej od jej najniższych zarobków nieuwzględnionych przez organ rentowy, a w kolejnym piśmie procesowym sugerował wzięcie pod uwagę także wyższych zarobków wnioskodawczynie ze spornego okresu czasu, należało zobowiązać stronę skarżącą do ostatecznego sprecyzowania stanowiska w tej kwestii. Pełnomocnik żalącej się, negując prawidłowość dokonanego przez organ rentowy wyliczenia hipotetycznej emerytury, zasadniczo nie sformułował żadnych konkretnych zarzutów i nie wskazał, w jakim zakresie i dlaczego wyliczenia te są - jego zdaniem - błędne. Jedynym zastrzeżeniem pod adresem przedstawionych przez organ rentowy wyliczeń jest niezastosowanie przy ustaleniu nowej podstawy wymiaru świadczenia kwoty bazowej aktualnej w dacie złożenia wniosku. W tej materii należy przypomnieć, że zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy z dnia 27 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.; dalej jako ustawa o emeryturach i rentach z FUS lub ustawa), w razie ponownego obliczenia emerytury w trybie ust. 1 tego artykułu (tj. obliczenia emerytury od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano nową podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne i rentowe z okresów wymienionych w punktach 1 - 3

tego przepisu), wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 18 października 2006 r., I UZP 2/06 (OSNP 2007 nr 5 - 6, poz. 76), w przypadku ponownego obliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, dla osoby, dla której podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy w wysokości określonej w art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy, kwotą bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia w rozumieniu art. 111 ust. 2 ustawy jest kwota przyjęta do obliczenia tzw. części socjalnej emerytury (art. 53 ust. 1 pkt 1). Mając na uwadze powyższe stanowisko Sądu Najwyższego powstają wątpliwości co do prawidłowości dokonanych przez organ rentowy wyliczeń hipotetycznej emerytury ubezpieczonej, skoro nowy, postulowany przez żalącą się wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia pomnożono przez kwotę bazową 717,16 zł, gdy tymczasem kwota bazowa przyjęta do obliczenia części socjalnej emerytury w decyzji przyznającej to świadczenie wynosiła 1.862,62 zł. Sprawdzając podaną przez skarżącą wartość przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego Sąd Apelacyjny mógł skorzystać z decyzji symulacyjnej organu rentowego, ale powinien skontrolować jej prawidłowość przed ostatecznym rozstrzygnięciem kwestii dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze, z mocy art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.